

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Fő-utca 220 szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor. negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 20 fl. —

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmertlen levelek nem fogadtatnak el.

— Nyílt-tér soronként 40 fl. —

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttér-
díjak küldendők:
Landesman E. könyvnyomdája.

A rémdráma.

Iszonyat fog el még most is, midőn a belgrádi rémdramára gondolunk.

Iszonyat fog el, midőn a legutóbbi bécsi merényletre gondolunk.

Mialatt odalent Belgrádban ujjong örömeben a nép afölött, hogy a »szerb Neróte« meggyilkolták, az alatt a magyar nép borzadva gondol az örült ember gaz merényletére s milliók ajkáról szóll a tohász az ég felé:

— Áldva legyen az Ur neve, aki megoltalmazta jó öreg királyunk életét.

Itt hálaimák szállnak az ég felé, amiért a királyunk haja szála sem görbült meg.

Amott hálaimák szállnak az ég felé, amiért kiirtották az egész királyi családot.

E szenzációs és borzalmas események behatása alatt elkábulva állunk és lelkünk mélyéig megrendülve tapasztaljuk a Végzet rettenetes történetét. Mialatt határtalan öröm ihleti lelkünket amiatt, hogy a bécsi gaz és örült merénylő sötét terve nem sikerült, megdöbbenéssel és a gyásznak nyomasztó érzetével fordulunk Szerbia felé, ahol egy rettenetes tömeggyilkolással szabadították meg egy nem rokonszenves királytól és egy gyűlölt királynétól a népet.

Föltétlen borzadály és utálat az, amit a gyilkosok iránt érzünk. Lehet, hogy élve és hatalmon maradnak, lehet, hogy felakasztják őket, bizonyos az az egy, hogy

akiktől mi borzadállyal fordulunk el, azokat a szerb nép nemzeti hősként fogja tisztelni s emléküket megszenteli. Folszabadítóit látja azokban, akiket a külföld kegyetlen gyilkosoknak nevez.

Igaz, hogy maga az eredmény egy külföldi állam politikai belső ügye és bármilyen borzasztó legyen is az, ezt a szempontot figyelem kívül hagyni nem szabad. Mégis foglalkoznunk kell vele, mert a királygyilkosság legvakmerőbb arculütése volt minden emberi érzésnek, minden állami és társadalmi rendnek. Orgyilkosok által kiöntött véren emelkedik az új szerb trón, erkölcsöt, emberszeretet, élet és vagyonbiztonságot s a törvények tiszteletét hasztalanul várunk ott, ahol a gyilkos-erőszak végretelegig menő terrorizmusával teremtenek új állapotokat.

Mi más a helyzet nálunk. Amilyen nagy megdöbbenést kelt bennünk a belgrádi vérdráma, olyan lelkes öröm és hála járja át minden idegünket, midőn arra gondolunk, hogy a mi imádott, jóságos öreg királyunkat az elvetemült merénylő még csak meg sem érintette.

S ha állampolgárokhoz méltó módon s higgadtan próbáljuk mérlegelni a belgrádi eseményeket, nem hallgathatjuk el azon véleményünket, hogy a fiatal szerb király valósággal kihívta maga ellen népének haragját s a Végzetet. A szabad nép legszentebb intézményét, az alkotmányt kénye, kedve szerint változtatta, mint az ócska

ruhát, nyakra főre csinálta az államcsinnyeket s végül terrorisztikus katonai uralmat létesített, amely elseperte őt családotól a föld színéről. Ilyeneket nem cselekszik egy király, aki azt akarja, hogy népe szeresse. Aki az ország elején áll, annak első és főgondja az legyen, hogy népe szabad legyen és a nyugodt fejlődést biztosítsa neki. A szerb király ennek ellenkezőjét cselekedte trónra lépése óta következetesen s a cízarizmus rettenesen megboszulta magát.

Pedig szomszédságában élt egy hatalmas nagy birodalomnak, melynek jóságos királya egy örökös népe szabadsága, alkotmány és jóléte felett, mint az őrző angyal. Népe rajong érte. De a fiatal, szenvedélyei által elvakított ifjú király nem követte az öreg király példáját, nem kereste népe szeretetét, nem öröködött szabadsága, nyugalma és jóléte felett — és jött a Végzet, a Népharag és elsöpörte a föld színéről a despotát!

— **Városi közgyűlés.** Nagymihály város képviselőtestülete f. évi június hó 16-án rendkívüli közgyűlést tartott. Jelen voltak: Szladek József községi bíró, Czibur Bertalan, Spiegel Bernát, Bartus Boldizsár, Barnai Andor, Bazay Gusztáv, Dr. Eperjesy Lajos, Dr. Fuchs Ignác, Dr. Glück Samu, Dr. Kállai József, Dr. Widder Márk, Görgey Géza, Hocman György, Fröhlich Gyula, Miskovics Béla, Vasily János, Horváth Sándor, Strömpl Gábor, Malatinszky László, Kozma András, Záborszky Lajos, Palicska János, Zboján Mihály, Kolozsváry Ödön képviselő testületi tagok és Tóth Árpád jegyző.

TÁRCZA.

Örvény szélén.

Három és fél évig ismerték egymást; azután szakítottak. A szakítást a leány kezdte meg; kiábrándult. A férfi természete, szokása, gondolkodása, izlése sehogy sem egyezett az övével; folytonos nézeteltérés volt köztük. A leány megunta ezt és szakított véglegesen!...

Más ismeretséget kötött egy fiatalemberrel. Véletlenül jöttek össze. A fiatalember a szomszédban lakott, de ugyanazon házban, melyben a leány; csak egy vékony fal választotta el egymástól őket.

A férfi sokáig nézte bájos szomszédnőjét, míg egyszer bemutatkozott. Azután megharagvott és azontul mindenhová kísérte, ahová csak vele mehetett.

A másik katona-idejét töltötte más városban, honnan levelezésben állt a leánynyal. De a gyöngéd, ideális lélek jobban simult finom érzésével az új ismerős rokonlelkéhez... Egy ideig még levelezett a másikkal, de azután megunta ezt is és mikor az hazajött, hogy őt meglátogassa, kijelentette, hogy nem levelez tovább. Terhére van az irás, azután nagyon megváltozott egy idő óta... Sőt azt sem tagadta, hogy valakivel ismeretségben áll.

A katona irt még egy levelet volt ideáljának, de arra választ nem kapott.

Irmának, a leánynak anyja, aki a leány első udvarlóját jobban szívelhette, nagyon elenezte az új viszonyt és többször hangos ki-

fakadásban adta tanujelét haragjának. Különbben sem volt gyöngéd természetű asszony. Nem igen válogatta szavait, ha valamiért haragudott.

Egy ideig tartott a barátság Irma és az ismerőse között, de azután az anya sehogysem akarta tovább tűrni a baráti viszonyt. Azt hangoztatta több helyen, hogy csuffá teszi őket.

A fiatalembernek tudomására jutott az anya fenyegetőzése és megkérdezte a leányt, vajjon kerüljék-e egymást? A leány azt felelte: — Nem!...

És a fiatalember most már éppen nem iparkodott tartózkodó lenni, sőt miután megvallotta szerelmét, reggel-este mindig kísérte Irmát, ki nappal el volt foglalva estig.

Este, vacsora után hosszabb id-ig künn ültek az ajtó előtt és elbeszélgettek, vagy néztek a csillagos eget, amint ezüstös holdjával mosolyogva néz a mi sötét földgolyónkra.

Egy napon ismét együtt jöttek hazafelé; feltűnt, hogy a kapuban sokan állnak. A fiatalember nem szólt semmit, de sejtette, mi fog történni. Egyébként Irma nővére utközben találkozva velük, tudatta, hogy otthon valami készül ellenük...

Beléptek a kapun... Egy asszony odaugrott a férfihez: Irma anyja volt.

— Uram, kímélje meg a leányomat és ne kísérgesse tovább!

— Itt nem beszélék önnel. Menjünk be. — Válaszolt a fiatalember, kit e támadás nem éppen vert le lábáról.

Az asszony lármázni kezdett, úgy hogy az

egész ház népe összeszaladt, de a fiatalember csak nem jött zavarba, sőt kijelentette, hogy éppen nem feszélyezi a díszes közönség, csak tessék folytatni, ha úgy tetszik — tovább!

A leány hátraszólt:

— Ugyan, Méry ur, hagyja, ha akar, beszéljen odabent.

Az anya dühbe jött a figyelmeztetésre és mielőtt valaki megakadályozta volna, megütötte a leányt.

Irma erre kiment a kapun. Méry utána, de az asszony feltartóztatta:

— Kérem, én anyá vagyok és paracsolok a leányomnak. Ne menjen utána! — és azzal ő tartott a leány után, valószínűleg azért, hogy többször bántalmazza.

Méry most már komolyan vette a dolgot egészen és nem engedte az asszonyt:

Nem fog utána menni! Én megmutatom, nem üti meg többé, ha anyja is! — kiáltott teletorokkal, azután félrelökte utjából az asszonyt és utána ment a leánynak.

Senki nem merte követni.

Irmával egy mellékcútában találkozott, ki nagyon szomorú volt, de nem sirt, ami jól esett Mérynek, mivel nem tudta megbocsátani magának, hogy nem védelmezhetette meg a bántalmazástól, melyet anyja követett el rajta, de oly hirtelen történt, hogy nem volt ideje megakadályozni.

Egy ideig szótlánul, leverten haladtak egymás mellett, azután megszólalt a leány:

— Nem megyek haza többé semmi szín alatt! Már elég volt. Nem tűröm tovább gya-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószér.

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

A tárgysorozat I. pontja a különféle bizottságok megválasztása volt.

A szépművészeti bizottságba: Szladek József, Bartus Boldizsár, Barnai Andor, Dr. Eperjesy Lajos és Zboján Mihály választották meg. Pótlások Kozma Andor és Horváth Sándor lettek.

A közegészségi bizottságba: Dr. Pogány Gerő, Dr. Widder Márk, Dr. Glück Samu, Dr. Eperjesy Lajos, Gaul Ottó, Tolvay Imre, Oppitz Sándor, Karcub Pál, Ehrenfeld Simon, Mathiász József és Tóth Árpád.

A gazdasági és számvizsgáló bizottságba: Cibur Bertalan, Görgey Géza, Fröhlich Gyula, Dr. Kállai József és Spiegel Bernát választották be.

Nagyobb vita volt a községi szervezési szabályrendelet egyes szakaszának megváltoztatása körül. A főügyési állás beszüntetéséről volt szó, melyhez hozzászóltak Cibur Bertalan, Dr. Kállai József, Fröhlich Gyula és Dr. Fuchs Ignác.

A képviselő testület az előljáróság javaslata értelmében határozott és az ügyési állást megszüntette.

Ezután az önkéntes tüzoltó egyesület kérvénye tárgyaltott. A képviselő testület el is rendelte, hogy a tüzoltói adó címen befolyt összeg teljesen az egyesületnek adassék ki. Ezzel egyidejűleg a bemutatott tűzrendészeti szabályrendelet is jóváhagyott.

Még több ügyet intézett el azután a képviselő testület, mire az elnök a közgyűlést délután 4 órakor bezárta.

VEGYES HIREK.

— **Kormányváltás.** A Széll kabinet beadta lemondását, melyet Ófelsége elfogadott. Az új ministerium alakításával gróf Tisza István lett bizva s erősen tartja magát az a hír, hogy kerületünk képviselője *Hadik Barkóczy* Endre gróf az új kabinetnek tagja lesz, ugyanis Ófelsége személye körüli miniszteré fog kinevezetni.

— **Kinevezés.** *Wittenberger* Arthur s. a. ujhelyi kir. törvényszéki jegyző, a nagy-kaposi kir. járásbíróhoz albiróvá nevezetett ki.

— **A gimnázium ügye.** Kerületünk országgyűlési képviselője, gróf *Hadik Barkóczy* Endre a múlt héten adta át a vallás és közoktatásügyi miniszternek a gimnázium felállítására ügyben Nagy-Mihály város és vidéke értelmiségének kérvényét. Óméltósága Dr. *Glück* Samu orvoshoz intézett soraiiban azon reményének adott kifejezést, hogy a miniszter a kérelmet teljesíteni fogja.

lázatos bánásmódját! Egy barátnőmnél fogok aludni és holnap veszek fel lakást.

Méry habozott, hogy mit mondjon e határozott kijelentésre, és idegesen pödörte hajuszát.

Már többször említette Irma, hogy elmegy hazulról, de mindannyiszor lebeszélte, most azonban egy szó sem jött ajkára, melylyel arra bírhatta volna őt, hogy vissza menjen.

— Igen, eljövök — és sohasem megyek többé vissza anyámhoz! — tört ki szenvedélyesen Irma. Mit gondol? Ezután a szegény után még egyszer visszamenni abba a házba? . . .

Méry most már helyeslőleg bólintott és kész volt elkísérni őt barátnőjéhez, de azután ismét gondolt valamit:

— Tudja mit, Méry ur, én még sem megyek a barátnőmhöz. Nem akarom, hogy ott valamit tudjanak a ma esti történetekről. Mondja csak, alhatik egy leány egyedül szállodában?

Erre a furcsa naiv kérdésre Méry nem készült el. Habozott. Aztán mondott valamit, amiből azt vehette ki a leány, hogy bizony az furcsa lenne.

Ez utóbbit azonban inkább csak gondolta, mind mondta.

— Hanem tudja mit, Irmácska, — szolt Méry — én felmegyek a nénémhez, itt a melék utcában, valami fontos ügyem van, várjon egy keveset, rögtön jövök. Azután kitalálunk valami okosat . . .

Irma lent várakozott, azután így elgondolkozott azon, hogy mily keserű is kitaláltatni a nagy világba egyedül. Dehogy egyedül, hisz van vele valaki.

Igen, de azt nem rég ismeri s ki tudja,

— **Országos vásárunk**, mely e hó 15 és 16 án lett megtartva, bizony csak gyéren látogatott volt, csupán az állatvásáron volt egy kis élénk-ség, azonban az árak oly tulmagasak voltak, hogy nagyobb vételekedv alig mutatkozott. Ezen vásár különben a leggyengébbek egyike szokott lenni.

— **Rákóczy-ünnepély.** A nagymihályi kaszinó egyesület július hó folyamán Rákóczy ünnepélyt rendez. A részletes program kidolgozására a választmány egy három tagú bizottságot küldött ki.

— **Röntgen gép.** A nagymihályi köz-kórházban Röntgen gépek szereztettek be és ezek alkalmazásával fogják szükség esetén a betegeket kezelni és gyógyítani. Zemplén, Ung, Bereg és Sáros megyében egyedül a mi kórházunk az, mely Röntgen apparatussal van ellátva.

— **Nyári mulatság.** Az állami elemi iskola tanestülete e hó 25-én a „Vörösház” erdőben növendékei részére nyári mulatságot rendez, mely táncsal is lesz egybekötve.

— **Régi pénzmekek.** Sztrajnyán községben június hó 13 án egy ottani gazdaember három fazékban különféle nagyságu vert ezüstpénzt talált a köztemető mellett árokban. A községi bíró a leletről jelentést tett a közigazgatási hatóságnak és ennek folytán a pénzmekek Ungvármegye alispáni hivatalához lettek átszolgáltatva.

— **Színészet.** *Monory* Sándor társulata július hó első felében városunkba érkezik és 20 előadást fog tartani. A bérletekre az előjegyzés már meg is kezdődött. — Ugy értesülünk, hogy a társulat kitünően van szervezve és megérdemli a közönség pártfogását.

— **A nagymihályi ifjúsági egyesület** f. hó 28-án délután nyári mulatságot rendez a „Vörösház” erdőben, melyre a n. é. közönséget meghívja a rendezőség. — Bővebbet a falragaszok.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban a városi esküdtek felsorolása közben nyomda hiba csuszott be, ugyanis nem Zboján György mint közölve lett, hanem *Zboján Mihály* kőműves mester lett egyik esküdtnék megválasztva.

— **Gróf Lónyayék Deregnyon.** Gróf *Lónyay* Elemér és neje *Stefánia* kir. hercegnő az elmúlt héten *Lónyay* Gábor gróf vendégei voltak Deregnyon. A község óvációi fogadta és távozásakor kísérte a grófi vendéget, a kik vasárnap délután Bándócrról vasuton indultak vissza Olasziba.

— **Lelkészi beiktatás.** F. hó 7-én Sókut község új papját, *Timkó Józsefet* iktatták hivatalába. Jelen volt a főesperes és még mintegy 6 lelkész, kiknek segédlete mellett történt az aktus. Az intelligencia szép számban volt képviselve. A főesperes lélekemelő magasztos imájában az Úr áldását kérte,

bizhatik-e benne? Oly jellemes-e, mint mutatja magát? Azután többféle gondolat háborgatta lelkét . . .

Utóbb megint más jutott eszébe.

Mások is vannak a világon; azoknak is van valakijük, de azok gazdagok és sok pénzzel segítik ideáljaikat. Hallott ő sokat ilyesmiről . . .

Igen ám, csakhogy azok azért a gazdagságról lelkükkel és becsületükkel adóznak! . . .

Ezt is elvetette tehát és ismét mást gondolt. Tudja Isten, mit és miről.

Egy elegáns, öreges ur közeledett feléje.

— Vár valakit, kicsikém? — szolt hozzá.

Irma lesütötte szemét és nem felelt rá semmit. Az öreg folytatta:

— Milyen csinos baba! És talán egyedül van, nincs senkije? Lássá, nekem volt egy ilyen kicsikém. Pénzzel, ruhával, lakással, ékszerrel, mindennel elláttam és megcsalt! Tegnap felmegyek hozzá a lakására, melyet természetesen én tartottam számára és találok egy levelet, melyben azt írja, hogy megszökött egy szegény, de kedves fiatalemberrel, mert szerette: »Ne haragudjál hát, kedves öregem, — folytatta tovább — édes apuskám, hogy ezt tettem . . .» Ezzel fejezte be sorait és képzelt-heti, kicsikém, mennyire meg voltam lepve! Most nincs más hátra, mint helyreépíteni a hiányt . . . Látja, édes, én vennék ám magának is mindent és ellátnám addig mindennel, amíg magácska is meg nem szökönk tőlem; mert őszintén megvallva: nem az első esetem, hogy megszökönek és itt hagynak a faképnél! Pedig én jobber vagyok és csinos öregnek mondanak mindenütt! Adok, jutalmazok gazdagon, fényesen, de hát ki tehet róla, hogy egy kis szerelemért mindent elhagynak?!

Irma szeme megvillant és kigyuladt arca egy pillanatra.
Itt az alkalom, hamarabb, mint hitte. Fény, pompa, gazdagság, minden! . . . Egyszerre vége szakadna nyomorúságának. Nem kellene két kézzel kenyerét keresnie . . .
Igen ám, hát a becsülete, erénye?! . . . Hát az a borzas fejű gyerek, aki őt oly nagyon látszik szeretni?! . . . El e csúnya csábbal! Soha, soha!
— Uram, hagyjon el! Nem vagyok kíváncsi az ön élelményeire. Ajánlatát tartsa meg másnak, aki azt elfogadja!
És otthagya az öreget.
Az utolsó szavakat csaknem sirva mondta a szegénytől és keserűségtől . . . Hogy is tudott csak egy pillanatra is olyasmire gondolni?! . . . Nem, többet soha!
Háta mögött Méry közeledett, sietve, örömmel.
— Már megvan! Itt fog aludni a néni-nél. Kérem, jöjjön velem. Azután holnap intézkedünk másképp.
Irma hálásan nézett rá könybenúsó szemével, de azután határozottan tiltakozott Méry ajánlata ellen:
— Nem, semmi szünet alatt! Nem akarom, hogy már először is így ismerjenek meg az ön rokonai. Kérem, kísérjen a barátnőmhöz, ott alszom holnapig.
Méry biztatta még egy párszor, de látva a leány hajthatatlanságát, megindult vele s elkísérte barátnőjéhez.
Irma már ott volt barátnőjénél és mikor lefeküdt, fázósan, félve huzta magára a takarót, azután mindig csak arra a fiatalemberre gondolt, meg arra, hogy mily édes is szeretni, de pusztán — szerelemért . . .

majd azután az új lelkeszt hazafiságra sorkentvén, lelkére kötötte, hogy e tót vidéken a magyarság terjesztése legyen második papi kötelessége. Ezt nagy lakoma követte, hol is többen igen szép beszédet tartottak.

— **Zongora vizsgáló.** *Walkovszky* Béliáné uró e hó 29 én tartja meg növendékeinek zongora vizsgáját, melyre a n. é. közönség szíves figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **Jégeső.** E hó 12-én Máleza és Márk vidékén nagy jégeső volt, a mely azonban esővel egyszerre jött, úgy hogy a terményekben nagy kárt nem okozott.

— **Eljegyzés.** *Friedman* Samu ujhelyi lakos eljegyezte *Davidovics* Anna kisasszonyt Izbügyán.

— **Egy éves önkéntességre fogosító vizsgálatra** a legalaposabban előkészít két kassai tanfőúr. Más (gimnáziumi, reál, vagy polgári iskolai) magánvizsgálatra készülők is felvállaltatnak. Vidékiek ellátást is kaphatnak. — Bővebb felvilágosítást ad: *Hajdú Ferencz, Kassa, Kovács-u. 9.*

— **Vizsgarend.** A nagymihályi állami elemi iskolában az évről évre tartatnak a következő sor- és időrendben tartatnak meg: Június hó 20 án d. e. az összes felekezetek hittani vizsgálatát; 22-én d. e. az I. leány, I. fiu, II. leány, II. fiu és II. vegyes osztályok; 23 án d. e. a III. leány, III. fiu, IV. a) leány, IV. b) leány; 24-én d. e. V. leány, VI. leány és V—VI. fúosztály vizsgálatát. — Június 28-án évről évre ünnepély, melyekre a szülőket és tanügy iránt érdeklődőket ezuttal is szívesen hívja meg az igazgatóság.

— **Tuberkulózis pusztítása.** Rendkívüli szomorú statisztikát olvasunk Ófelsége a király védnöksége alatt álló Budapesti Szegénysorsu Tüdőbetegek Sanatorium Egyesületének „Tuberkulózis” című hivatalos lapjában szegény vármegyénkről. A nevezetes lap statisztikájától látjuk, hogy mily iszonyu pusztítást visz véghez a tüdővész vármegyékben. Így a f. év márcziusán 128 áldozatot követelt. A Tiszáninneni kerületben vármegyénk — szomorú dolog — az első helyen van, míg Magyarországon a negyedik helyen. Innen is az látszik, hogy az óvintézkedéseket, melyeket ma a törvény is oly szigoruan követel, nem tartjuk be. Az intéző hatóságok erélyesebb ellenőrzést gyakorolhatnak.

— **Vásárárthelyezések.** *Csap* község kérelmére a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy ott a f. évi október hó 14-ére eső országos marha vásár ez évben kivételesen október hó 21-én, *Ubresz* község kérelmére pedig megengedte, hogy ott a f. évi június hó 17-ére és október hó 28-ára eső országos vásárok ez évben kivételesen június hó

22-én, illetve október hó 26-án tartassanak meg. A szobranci ez évi szeptember hó 9-ére eső országos vásároknak szeptember hó 16-án való megtartásához szintén hozzájárult.

— **Kir. tanfelügyelőségi kirendeltség Homonnán.** A vármegye tanügyi életére nagyfontosságú intézkedés lép életbe a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek abbéli elhatározásával, hogy Homonnán legközelebb egy tanfelügyelőségi kirendeltség állítatik föl. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis gróf *Hadik* Béla főispán hathatós közbenjárására már az idei költségvetésben gondoskodott arról, hogy figyelembe véve Zemplén vármegyének nagy kiterjedtségét, és a vármegye északi részének népoktatási viszonyait: Homonna székhelyvel egy ilyen kirendeltség állítsák föl, melynek feladata lesz a vármegye felső részének népoktatás ügyét közvetlen ellenőrzéssel és beható élénk vezetéssel nemzeti irányban előre vinni. Ez intézkedés egyszersmind kezdetét képezi azon további lépéseknek, melynek célja a magyar nemzeti állameszmének a felsővidéken teljes érvényt szerezni.

— **Rákóczi emlékezete.** Sátoralja-Ujhelyben és Borsiban vasárnap ünnepelték II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának 200 ik évfordulóját. Az ünnepélyen résztvettek a legtávolabbi eső vármegyék küldöttei is és Budapest fő- és székváros is képviseltette magát.

Délelőtt 9 órakor a vármegyeháza termében diszközgyűlés volt, amelyen a törvényhatósági bizottsági tagok nagyszámban jelentek meg, sokan közülük díszmagyarban. A közgyűlést gróf *Hadik* Béla főispán nyitotta meg. Dr. *Kossuth* János ügyvéd szép ünnepi beszédet mondott, amelyet a bizottsági tagok megéjtettek. A gyűlés alatt a vármegyeháza előtt felvonultak a fogatok és a vármegye tíz járásának bandériumai. Akkorára a zuhogó eső is elállott és mire a nap kisütött, a bandérium és a száz fogatból álló hosszú menet megindult a Rákóczi-ünnep tulajdonképpeni színhelyére, *Borsiba*, II. Rákóczi Ferenc születési helyére. Sűrű néptömeg között haladt elől egy herold szépen díszített lovon Zemplén vármegye címerével, utána a vármegye kürtöse, majd *Dókus* Gyula alispán és *Thuránszky* László főjegyző a Rákóczi zászlóval, valamennyien gazdagon díszített paripákon. Okot követve az urí bandérium, azután a paraszt lovasbandérium haladt. Gróf *Hadik* Béla főispán fogata után a törvényhatóságok küldöttei, a hitfelekezetek papjai testületek, társulatok, egyesületek küldöttei és a törvényhatósági bizottsági tagok következtek. *Borsiban* a falu népével együtt nagy közönség vett részt a hazafias ünnepen. A lélekemelő ünnep a szülőház falára illesztett emléktábla előtt folyt le. Több gyártelepi dalosegyület zenekari kísérettel elénekelt a Himnuszt, amelyet a közönség kalapelve hallgatott meg. Azután *Boruth* Elemérnek „II. Rákóczi Ferenc születésnapján” című költeményét szavalta el *Ambrózy* Teréz. *Mutolay* Etele nyug. alispán emlékezésé után id. *Bajusz* József ügyvéd szavalt, végül a gyártelepi dalosegyület kuruc dalokat énekelt. Ezután az emléktáblát megkoszorúzták. Koszorút helyeztek az emléktáblára a vármegye hölgyei, Budapest főváros küldöttsége, stb. A jelenvolt hölgyek egészen elárasztották illatos virággal a fekete márványemléktábla talapzatát, melyet még 1881-ben helyeztek a szülőház falába a zempléni turisták. A Szózat eléneklésével az ünnepély véget ért és a menet *Sátoralja-Ujhelybe* indult vissza. Délután banket volt, este pedig Rákóczi-korabeli életrajzokkal díszelőadás a színházban. A város fel volt lobogóva és este fényesen kivilágítva.

— **Hivatalos hírdemény.** Nagymihály nagyközönség szervezési szabályrendeletének módosításáról alkotott pótszabályrendelet 1903. évi június hó 17-től számított 30 napon át; az alkotott tűzrendészeti szabályrendelet 1903. évi június hó 17-étől számított 30 napon át, végül Nagymihály nagyközönségben szervezendő gazdasági ismétlődő iskola dologi kiadásainak fedezése tárgyában kelt képviselői testületi határozat 1903. évi június hó 17-től számított 15 napon át a községi jegyzői irodában közszemlére van kitéve.

— **Házassági apró hírdetés 1840-ben.** Kezünkbe akadt egy 1840-ből való német újság, melyben a következő apróhírdetést olvassuk: „En

vagyok Müller, e nemes város toronyőre és keresek egy toronyórnét, aki munkáiban segítségemre legyen. Te jó Isten, gondoskodj rólam és vezess hozzám egy tiszta szívet, nem baj, ha koros is, csak tiszta legyen és legalább 300 márkája. S ha akad valaki itt a városban vagy a környéken, ki a tisztes életű toronyr' neje akar lenni, az látogasson meg engem a hívatásom helyén: a toronyban.”

IORODALOM.

Napoleon. Az egész világnak legnépszerűbb embere egyszerű szürke koponyában, vállrojtokkal, háromszögletű kalapjában, egyenes kardjával, minden leányszívnek álma ő, a császár. A kis hadnagy, a ki sarka alá szegi egész Európát, a császár, a kit nem szeret a hitvese, a hódító, a kit az éhség Moszkva alól elkerget, a parvenü, a ki császárleányt keres trónja osztályosának, a ki diktál egy világnak s az égő Moszkvából intézi a párisi színházak és könyvtárak sorsát, ez a esodlatos elme, a ki egy nap alatt megfogalmazza Spanyolország egész alkotmányát jóformán a mai rendjében: minde oda van vésvé azokra az érdekes arevonásokra, ebbe az érdekes koponyába és mindennek a vágya és emléke sugárzik ezekből az éles tekintetű szemekből. Mégis esodálkozunk kell, hogy a kinek esze elég volt egy világ meghódítására, a kinek ereje volt lenyűgözve tartani Európát, a ki nagy volt és hatalmas, mint rajta kívül talán senki, az, a ki magát a szerelmet is le tudta győzni, mikor elszakadt Josephinétől, nem tudta meghódítani magának a boldogságot és a felesége szívében kiszorította egy osztrák generális. Az életét még érdekesebbé teszi az a tragédia, melyet mintha valami lázbeteg poéta eszelt volna ki valószínűtlenül és elnagyoltan s mely a világ hódítóinak gáncsat vetett egy hajszál hurokkal.

Napoleonnak az arcképe maga gyönyörűen elbeszéli egész élettörténetét. A David festette arcmása ott van a Világtörténet legutóbb 185. fizetének ivén.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; fizetéként is kapható 60 fillérré. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Ullóut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után, havi részletfizetésre is.

CSARNOK.

Szerlem és hideg vas.

A feleség: Móni Emlékezzél szerelmünk-re! . . .

A férj: Hallgass! Süsd le a szemed! Égjen ki az orcád!

Az elnök: Ugyan, ugyan! Fékezze indulatát! legjobb lesz, ha kibékülnek.

A férj: Soha! Soha! Rendeljek el, hogy menjek az Ördög szigetre: elmegyek. Kössenek guzsa, állítsanak az inkuizició elé: nem ellenkezem. De ezzel az asszonyval ki nem békülök . . .

Kérem! Ot évig éltünk nyugalomban, boldogan. Szorgalmasan dolgoztam, hogy feleségem nek mindem óhaját teljesíthessem. Kihuztam egy nap tizenöt, húsz fogat és a páciensek pénze mind az asszony zsebébe vándorolt. Mert szerettem őt . . . Egyszerre aztán lecsapott a menyő! Bele-néztem a tükörbe és akkor a szarvakat vettem észre a fejemen, hogy szerettem volna felöklenni az egész világot. Oh, elnök ur, ha ön akkor belém látott volna! . . .

Ugy történt az eset, hogy sakkoztam a Szegedi kávéházban. Este nyolc órakor megkaptam a harmadik matot . . . Fejembe nyomtam a cillinderemet és rohantam hazafelé. Utközben a cillinder nagyon nyomta a homlokomat. Mi történhetett? Vagy a cillinder lett kisebb, vagy a fejem lett nagyobb, de valaminek kellett történie.

Leveszem a cillinderemet és tessék elképzelni esudálkozásomat; belésében egy levélre bukkantam. Oh, hogy minek is bukkantam rá! Hogy minek is vettem le a cillinderemet! . . .

Itt a levél! Gondosan megőriztem. Tessék megengedni, hogy fölolvassam:

„Édes Mucuskám; Nem bírom ki tovább! . . . Látni, ölelni, esökölni szeretnék! Küld el hazulról azt a vén szamarat. Este kilenckor nálad leszek. Pá! Ezer puzsi! Adolf.”

Magától értetődik, hogy az a szamar, a kirel a levélke említett tesz, én vagyok. Mucuska: a feleségem. Csak azt nem tudom, hogy ki az a nyomorult, a ki velem kézbesíteti a szerelmi leveleit — az én saját külön feleségemnek.

Szívem nagyot dobbant, fejem megfájdult, az örület környékezett . . .

— Nyugalom, Móni! Türtőztess magad — mondok és leküzdve a bensűmben duló vad indulatokat a levelet visszatartottam a helyére s úgy nyitottam be lakásomba.

Mucuka lesegítette rólam a felöltöt, a nyakamba csimpaszkodott és összesőkölt . . . Szerettem volna leharapni az orrát; de nem haraptam le, gondoltam, legyen orra és szagoljon!

Vacsorához ültünk. Etvágyam volt, de nem tudtam enni . . . Azaz, hogy nem volt etvágyam és mégis ettem, nehogy eláruljam magam . . . Egyszerre csak megszólal az édes:

— Mónikám, leragadnak a szemeim, vacsora után azonnal lefekszem.

— Nyolc órakor? . . .

— Hogyan? Még csak nyolc óra? . . . Tudod mit: Mónikám? Csinálj magadnak egy jó estét: mulasd ki magad . . . Menj az orfeumba.

— Egyedül! Nesküld!?

— De mikor olyan álmos vagyok.

— Jól van; elmegyek.

Es elmentem. De nem az orfeumba, hanem a szomszéd kávéházba. Megittam három knikebeint amivel egy kissé lecsillapítottam a keblemben, háborgó hullámokat.

Kilenc órakor hazamentem, azt hívéim, hogy már ott találom azt a bizonyos Adolfot . . .

Nem esalódtam. Amint benyitottam az előszobába, ott láttam Őt. Epen a felöltőjét tette a foga sra. Nyápic emberke, nagy orral és elálló fülekkel. Csak látásból ismerem. Minden este ott kibéicelt magóttom, amint sakkozom.

No ezzel a vékony dongáju legénykével könnyen fogok végezni, gondoltam magamban. Rárváltam:

— Ki az ur? Mit akar az ur?

A meglepett hős-szerelmes halálra ijedt, majd hirtelen a pofájához kapott.

— Kérem! A fogam fáj . . .

— A foga fáj? — Miért nem mondta előbb . . . Jöjjön a műterembe.

Es nehogy elmenekülhessen, vittem magammal és belekényszerítettem a karosszékkbe.

— Melyik foga fáj?

— Ez a első! (Es egy egészséges fogra mutatott.)

— Ez? No majd segítünk a bajon . . .

— Nem akarom kihuzatni . . . Szüntesse meg a fájást egy kis kokainnal. Halás leszek!

— Megbolondult az ur? Ha megszüntetem a fájdalmat egy-két órára, holnap újra kezdődik. Ki kell azt huzni. Hideg vas neki! . . .

— De, kérem, én nem akarok kihuzatni.

— Ertem én már az etéle ellenkezéseket. Mindegyik paciens így szokott beszélni. De én ismerem a magam köteleességét. Ne logyunk gyávák! Egy-két pillenat s a fogfájásnak örökre vége.

A cingár legényke fölkart ugrani, de én vasmarokkal visszaüttem.

— Uram segítségért kiáltok!

— Csak tessék!

— Megvalloz mindent . . . bocssásson meg . . .

— Ne valljon meg semmit. Tudok mindent.

A foga fáj? Ki kell huzni; punktum!

Aztán neki fektüdtem és biába volt minden kiabálás, rugdalózás, három percnyi keserves munka után kihuztam az egészséges fogat. A jeles fényű ordított mint a sakál; homlokáról csak ugy csurgott a verejték.

Igy ni! Készen vagyunk! . . . Most pedig öblögesse a száját nyomorult. Es vegye tudomásul: ha még egyszer átlép házam küszöbét, itt hagyja mind a fogát!

Ez az én történetem! Es ezek után kérdem az elnök urtól: kibékülhet-e a feleségemmel? . . .

Guttus.

Felolós szerkesztő: **Dr. Kállai József.**

Főmunkatárs: **Dr. Kellner Mihály.**

Kiadóhivatali művezető: **Lándai József.**

Elveszett

a szobranci vásáron egy drb. 7 éves, veres tehén (egy szarva törött), a nagymihályi vásáron pedig 2 drb. 5 és 8 éves fehér szőrű tehén. — A megtalálók kéretnek SZAKÁCS PÁL megszároshoz NAGY-IDA fordulni.

■ Egy jó házból való keresztény fiu ■ tanulóul felvétetik **Herczik Béla** borbély és fodrász üzletében Nagymihályon.

Clayton & Shuttleworth

Mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóherez-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

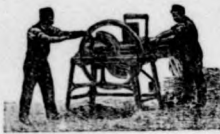
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Vörösmarty-Album

Ingyen!

A Pesti Napló, amely eddig az Ember tragédiáját, Arany János balladát Zichy Mihály illusztrációival, Katona József Bánk Bán-ját, a Himfy Albumát, tava'y a remek kivitelű Zichy Albumot, stb. adta olvasóinak — a könyvpiacon általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával a **Vörösmarty Mihály-Albumot** fogja olvasóinak karácsonyi ajándékkul adni.

A **Vörösmarty-Album** a Zichy Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. **Csongor és Tündét**, Csongor és Tündét, a kedves drámai költeményét, a **Szózatot**, a **Vén özigányt**, **Szép Ilonkát** és **Vörösmartynak** legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival. 20 műemlékben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amelyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A **Vörösmarty-Albumot** „Pesti Napló“-ra, amely a legrégibb, legfüggetlenebb és egyike a leterjedettebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan legalább egy évig előfizetők maradnak, szinte megkeppják a **Vörösmarty-Albumot**. Minden fölréértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján, tehát 1903. évi ajándékkul kapták, azok a **Vörösmarty-Albumot** csak úgy kapják meg, ha újra egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára. Egész évre 28 K., félévre 14 K., negyedévre 7 K., egy óra 2 K. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 27. szám alatt van.

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:

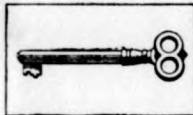
„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ nével és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

„Spire“ varrógépek.

Varrógép vásárlásnál ne az árakat, de a gép jóságát tekintésük első sorban.

A „Spire“-féle varrógépek úgy minőség, mint árterképében is az első helyett foglalják el; azokért minden tekintetben 5 évi teljes jótállást vállalok.

A „SPIRE“ varrógép a divatos műhímzésre is használható.

Raktárak:

S.-A.-Ujhely, Ungvár, Homonna,

Nagy-Mihály, Brünn-féle házban, Strömpl szálló mellett.

Ugyanott kapható Singer, Hove, Henger, W. W. és balkaru varrógépek, kedvező havi részletfizetésre. Varrógép alkatrészek u. m. hajócskák, rúgók, srófok, gumikarika, valamint savmentes varrógép-polaj készletben tartatnak.

Javitások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Egy teljesen jó karban levő 8 lóerejű Robey-féle

kazán

jutányosan kapható

LÖFFLER NOA
vaskereskedésében.

Szabadalmazott

olcsó kútfúrás.

A legrövidebb idő alatt készítenek olcsón kutakat. 10 méter mélységűt 50 cm. bőség mellett méterenként 2 koronáért. — 10 métertől 15-ig 3 korona; 15 métertől 20-ig 4 korona; 20 métertől 25-ig 5 korona. — Ha a talaj köves vagy kavicsos, kettős árak. — Szükséges 4 napszám és 2 embernek az ellátásáról gondoskodni. Egy nap alatt egy 8 méter mélységű kút kész.

Bővebb értesítés

MATA JÓZSEF

szabad. kútfúrónál Eger-Baktán (Hevesm.)

Hoschander Herman

gőzerőre berendezett mechanikai műhely Nagy-Mihály, főuteza, (Rosenwasser-féle házban)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint Nagy-Mihályban gőzerőre berendezett

mechanikai műhelyt

nyitottam. — Műhelyemben mindenféle vegyércz- és rézöntés, vas- és acél-észtergályozó munkát eszközölök; készítenek különféle vas, acél, érc és rézcsavarokat. — Előállítok különféle felszerelési cikkeknek gőzkazánok, cséplőgépek, szeszfőzdék, malmok, sörgyárak, petroleumfinomítók, gőzfűrészek stb. részére. — Készítenek szivattyukat és mindenféle csapokat bármely célra és nagyságban, továbbá egyenes és görbe tengelyeket cséplőgépekhez stb. Gőz, víz- és légventilatorokat stb. stb.

B. pártfogásért esdve, vagyok tisztelettel

Hoschander Herman.